

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Faraó népei.

Irta: Argus.

Szép, csendes májusi est. Az akácfa-virág illatától terhes levegő szinte bódító módon hat a fáradt ember idegeire. Az idő későre jár, éjfél felé; a báránnyelű borulatban csendesen ballag a hold, mintha kíséretében szegődött volna Szücs József bodoki gazdának, a ki Moórról kocsizik hazafelé.

Egy gazdag hidépitő vállalkozót vitt be aznap délután Moórra s miután a lovak jól kipihenték magokat, Szücs gazda pedig meglehetősen beszedegetett a messze földön híres moóri nedüből, elindult, hogy még az éjjel haza hajtsa.

Eleinte dudolgatott magában, majd mikor így is el akarta nyomni az álmot, elővette a makrapipát és rágyújtott.

Hasztalan volt ez is. A balzsamos, bódító levegő tette-e, vagy a nagy csendesség, a melyet csak kocsija egyhangu kattogása zavart meg, vagy talán inkább a beszédett moóri nedü hatása okozta, de az bizonyos, hogy akár mennyire küzdött is ellene, mégis minden pillanatban leragadtak a szemei, a pipája pedig rendesen elaludt.

Lovait nem akarta zavarni, hiszen — gondolta — lassacskán is ráér hazahajtani, másnap majd jobb kedvük lesz a munkára, ha nem lesznek nagyon fáradtak, hát teljesen rábízta a két jószágra, hogy tetszésük szerint menjenek; az utat úgyszólván tudják, hazatalálnak maguktól is, ő pedig megadta magát, nem küzdött tovább az álomosság ellen, hanem szép csendesen elszundított, csak úgy ülve, a saroglyában, észrevétlenül szopogatva ki-aludt pipájának a szarát.

Valahol Pusztavám felé járt már a valóságban, de álmában a harctéren érezte magát és az ellenséggel viaskodott, de a türelő elől épen hátrálni akart, mikor a kocsija hirtelen megállott, őt pedig erős kezek ragadták meg, kiemelték a saroglyából s minden kimélet nélkül a kocsi mellé, a földre dobták.

Erre már csakugyan fel kellett ébredni s a mint valamennyire magához tért és szétekintve, felismerte a helyzetet, látta, hogy ennek a dolognak fele se tréfa; az álomból valóság lett, mert az a három marczona alak, a kik körülötte állottak, csakugyan nem mutattak valami jóindulatot.

Egy pillanat alatt felismerte Szücs gazda a helyzetet s már épen szólani akart, hogy tiltakozzék az erőszakosság ellen, de alig nyitotta ki a száját, a három alak egyike, mintha csak parancsszóra tette volna, egy piszkos rongydarabbal hirtelen betömte azt s mintha az elnémitásnak még eme jól sikerült végrehajtásában se biznék teljesen, hozzátette:

— Egy kukkot se, ha kedves az életed, mert eloltom a gyertyád!

A történetek után még csak annyit láthatott a megszeppent gazda, hogy a lovai mellett is áll két sötét alak, a következő pillanatban elsötétült előtte a világ, mert egy másik piszkos rongygyal betakarták a fejét s azután csak azt érezte, hogy kigombolják a kabátját, mellényét, sorba kutatják a zsebeit, előszedik pénztárczáját, dohányzacskóját, gyufáját s mikor már nem találtak egyebet és a pénztárca zárjának csattanásából következtetve, meggyőződtek arról is, hogy nem hiába fáradoztak, pár süttő szót váltott egymással a három alak, mintha valami felett tanácskoztak volna.

A gazda fülelt, remegett, ez a pár pillanat is egész örökkévalóságnak tetszett előtte, egyre a *gyertya eloltása* forgott az eszében, mert — szerinte — az előbbi fenyegetés után már csak ez következhetett. A 180 koronáját már nem bánta volna, a dohányzacskót és gyufát se sajnálta, majd vesz helyettük másat, csak a gyertyáját hagynák égni, csak azt el ne oltanák.

Ez az óhaja teljesedett is. A süttő szavak után egyszerre lekapták a fejről a takarót, mire egyik alak a vállánál, másik a lábait megragadta s felkapván a földről, mint egy zsákot s a levegőben meglóbálva, mikor eléggé lendületbe jött, bedobták a kocsi derekába.

Ugyanebben a pillanatban a lovak mellett álló két alak botokkal, egy harmadik pedig az ostorral végigverték a lovakon, mire azok állóhelyből vágatva megindultak s a gazda csak azt érezte, hogy ostora ráesik s a kocsi halad tovább.

Már jókora utat haladtak a lovak, mire a gazda ki tudta húzni a szájába tömött rongyot, a gyeplő után kapkodott, hogy vágató lovait megállítsa vagy legalább megcsendesítse, de mivel a gyeplő a lovak közt a földön csúszott, hó-gató szavakkal igyekezett a lovait meg-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYARA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerekről külön küldetik.

állásra birni, a mi hosszadalmas kísérletezés után végre sikerült is neki.

Lovai megállása után leszállott a gazda, felszedte a gyeplőt a földről, megsimogatta az okos állatokat s azután körültaogatta magát s ösztönszerűleg a pipája után nyult, hogy rágyujtson. Akkor jutott eszébe, hogy se dohányja, se gyufája nincs, sőt ráadásul nem találta a pipáját se.

Egy darabig gondolkozott. Mit tegyen, hazahajtsón-e és otthon tegyen-e panaszt a csendőrségnél, vagy talán jobb volna visszafordulni és a moóri örsön feljelenteni az esetet?

Végre mégis az utóbbira határozta el magát annál is inkább, mert a kocsira dobatása után úgy érezte, hogy a lópokróca még a saroglyában volt, mert a lába puhára esett; tehát csak a lovak vágatása közben rázódhatott le a döcögő kocsiról s így esetleg azt is megtalálhatja.

De szükség lenne a pipára is, mert az ember csak akkor tud higgadtan gondolkozni, ha a pipa a szájában van; az pedig valószínűleg ott eshetett le, a hol őt megtámadták a haramiák és ha szét nem taposták, még használhatja is; ámbár nem valami drága jószág, egyszerű cseréppipa csak, de még dohány is lehet benne, mert — úgy emlékezett — nem szitta ki egészen, mikor elaludt.

Szücs gazda tehát visszafordult és lovai mellett haladva, a hajnal fokozódó derengése mellett vizsgálgatta az utat. A pokrócz meglett, de a pipát hiába kereste, pedig majdnem félóráig nézegette, kapargatta, vizsgálgatta azt a helyet és környékét, a hol erőszakos lefektetése nyomait felfedezte, de sem a pipát, sem cserepeit nem tudta megtalálni, minélfogva valószínűnek látszott, hogy a haramiák kezébe akadt és elvitték azt is.

A moóri örsön Nagy Péter járásőrmester fogadta a rablásról panaszkodó gazdát, a kit különösen arra nézve igyekezett volna részletesen kikérdezni, hogy a holdvilágos időben mért nem ismerhette fel a rablókat.

— Hiszen még a holdvilág is elbujt akkor, — fakadt ki a gazda erre az ismételt kérdésre méltatlankodva, — a fák is árnyékot tartottak, mintha azok is a haramiáknak akartak volna kezére játszani. Azután még be volt takarva a fejem, szemem, hát nem láthattam őket — fejezte be a gazda a feleletet.

A járásőrmesternek ekkor jutott eszébe a gazda szájába tömött és a fejére terített rongyokról is kérdezősködni.

— Nem tudom miféle rongyok lehettek kérem — válaszolta a gazda — és azt sem tudom, mire használhatták máskor azok a rablók, de olyan bűdös volt az, hogy azt hittem, elájulok alatta.

— De most jut eszembe járásőrmester ur, — foly-

tatta a gazda észbekapva, — épen olyan kiállhatatlan szaguk voltak azok a rablók is. Meg voltam ugyan ijedve, de a mint a mellettem guggoló embernek a testéből kiáradó bűz összevegyülve az arcomra terített és a számba tömött rongy bűzével csavargatta az orromot, egyre azon törtem a fejemet, hogy talán kéményseprők vagy sátoros cigányok vannak mellettem, olyan bűdös, állott füstszag áradt ki a testükből meg a ruházatukból.

— Eltalálta gazduram, — vágott közbe a járásőrmester, — csakugyan cigányok voltak azok, különben mutassa csak azt a rongyot, a mit a szájában hagytak; majd megállapítjuk arról még bizonyosabban, hogy ki, vagy legalább mi lehetett a gazdája.

— A miatt végig kell mennünk azon az uton, a melyiken én ide jöttem, — válaszolt a gazda, — mert a mint kivehettem a számból, mérgemben eldobtam és nem is gondoltam arra, hogy még szükség lehet rá. Talán valahol az utfélen még megtalálhatjuk, — folytatta tovább.

Bár a panaszos előadásából több mint valószínűnek látszott, hogy cigányok voltak a tettesek, mégis abban a reményben, hátha használható bűnjel lesz az a rongydarab is, a járásőrmester járőrtársával a panaszos kocsi-jára ülve az utvonala hajtottak és addig kutatták, vizsgálgatták az utvonala mentén fekvő területet, míg végre rátaláltak a keresett rongydarabra. Egy fakó-vörös zsebkendő volt az, de már olyan piszkos állapotban, a milyen csakis egy kóborczigányé lehet és csakugyan olyan kiállhatatlan szagu, mintha bagóval bélelt egérfészket szagoltak volna.

Már maga ez a piszkos zsebkendő elég bizonyíték volt arra, hogy cigányok voltak a tettesek, csak az volt a kérdés, vajjon merre és hol keressék őket.

Utközben, míg a zsebkendő keresésére mentek, egy pár tanyában érdeklődött ugyan a járásőrmester, hátha látták nappal is a cigányokat, hogy merről jöttek, esetleg merre mentek; mert különösen abból, hogy merről jöttek, körülbelül következtetni lehet távozásuk irányára. a mennyiben arra, a merről jöttek, vissza nem igen szokott menni a cigány; annál kevésbé, mert igen ritka eset, hogy utazása nem menekülés okából történik. De nem látta őket senki, így nem adhattak felvilágosítást utjuk irányára felől.

Arra való tekintettel azonban, hogy a cigányok feltehetőleg lesből támadtak a gazdára, valószínűnek látszott, hogy szembe jöhettek vele; és mivel pár héttel előbb a czecei örskörletben is kiraboltak egy jómódu családot s mintegy 10,000 koronát elvittek szintén kóborczigányok, néhány nappal előbb pedig a sárkeresztesi csendőrség betörésen ért tetten egy kóborczigány karavánt: arra a következtetésre jutott a járásőrmester, hogy

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungariæ

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

— Eredeti tégely ára háboru idejére 4.— kor.

gyógyszertára, Bndapest, Damjanich-utca 2. szám.

A Jeruzsálem és Jericho közötti út.

legjobb lesz Székesfehérvár környékén szétnézni, mert ha nem ugyanazok a cigányok voltak is a tettesek mind a három helyen, összeköttetésük folytán tudomásuk lévén a bűncselekményekről, már azért sem mennek az említett vidékekre, nehogy az ott nyomozó csendőrség kezébe kerüljenek.

Ez alapon Székesfehérvár felé vette a járőr az utat a gazda kocsijának felhasználásával és utközben, a hol csak lehetett valakitől mindenütt kérdezősködtek, még pedig elég jó eredménnyel, mert egy épen Székesfehérvárról jött kocsis tulajdonosától értesültek, hogy a város közelében, egy laposon, nagyobb cigány karaván táborozik.

Fényes nappal lévén az idő, nehogy a cigányok messziről észrevehessék őket és idejekorán szétrebbenenek, lehuzódott a járőr a kocsis derekába, meghagyván a gazdának, hogy hajtson sebesen, de a cigányok táborához érve, hirtelen álljon meg.

Igy is történt a dolog és már ott termettek a bagóért kunyeráló rajkók a kocsis mellett, mihelyt az megcsendesedett, de a mint a járőrt felbukkanni látták a kocsis derekából, visítva futottak vissza az útfélen levő ponyvasátorok alá, követve a kocsitól, mert a gazda közvetlen a sátorok előtt állott meg, mire a járőr — úgyszólván — repülve szállt ki a kocsiról.

Megkezdődött az igazoltatás azonnal. És bár mindannyian összetartozóknak mondták magokat, öt cigánylegénynek nem volt rendben a szénája, a mennyiben sem a felmutatott igazolványokban nem szerepeltek, sem külön igazolvánnyal nem rendelkeztek.

Ezek mentegetődni kezdtek, hogy ők csak látogatóba jöttek, mint rokonok, hogy leánykérés, háztüznézés a szándékuk, mire az asszonyok helyeseltek, bizonyítgatták, hogy ezt a Lulugyát, meg azt a Marcsát akarják elvenni, de az öreg cigányok csak hallgattak.

A járásörmester figyelmeztető szavaira egy pillanatra megszűnt a mentegetődés s épen a karaván egyes tagjainak a személymotoszához akart a járőr fogni, mikor elkiáltja magát a gazda:

— Ott van a pipám, járásörmester ur, — annál ni, annál a sunyi pofájúnál, — s mire kimondta és a járásörmester oda tekintett, a gazda már mellette is termett a megjelölt cigánynak és mire ez a meglepetéstől magához térhetett volna, már ki is kapta a kezéből a makrát és nagy diadallal felmutatva mondá:

— Az én pipám ez, ráismertem mindjárt, mihelyt megláttam! Tessék csak megkutatni járásörmester ur, bizonyosan nála van a dohányzacskóm is!

És hát a gazda jól sejtette, mert a mándlizsebből előkerült az a bizonyos dohányzacskó is, a melyről a gazda már az örsön való panasztétel alkalmával a pipához hasonlóan félre nem ismerhető személyleírást adott.

Ekkor szólalt meg az egyik öreg cigány és nagy alázatossággal, a tekintetes királyi járásörmester urnak kezit-lábát csókolva, bejelentette, hogy az az öt legény nem a karavánhoz tartozik, nem is látogatók azok, csak épen kérdezősködni jöttek be hozzájuk, de ha ő tudta volna, hogy azok gyanus cigányok, isten uestse, mindjárt kiverte volna őket a sátorból.

A cigánylegények megmotoztatván, egyikük zsebében meglétt a pénzes tárcza is, de a 180 koronából már csak néhány korona volt benne, a többit — mint az öreg cigány mondta — elmulatták az éjjel, mert aznap reggel részegen jöttek a sátorba és még pálinkát is hoztak magokkal.

A bűnjelek birtokában, bár a cigányok tagadták a rablást s azzal védekeztek, hogy a tárgyakat találták, összebilincselve elkísérte a járőr őket s a további kikérdezés során már nemcsak a rablást ismerték be, hanem azt is, hogy katonaszökevények mindannyian s a cs. és kir. 69. gyalogezred pótszázadától Pilsenből szöktek meg.

De helyesnek bizonyult a járásörmesternek az a következtetése is, hogy a rablás éjjelén szembe jöttek a kocsiján szundikáló gazdával, mert a cigányok beismerték, hogy pénzüik már nem lévén, a mint meglátták az alvó gazdát, szinte kedvet kaptak annak kirablására.

Sőt nagyobb hitelesség okáért, hogy ők voltak a tettesek, személyük megmotozása során még két darab olyan zsebkendő is előkerült tőlük, mint a milyennel a gazda száját betömték.

Katonaszökevényekről lévén szó, a székesfehérvári katonai parancsnokságnak kellett átadni a cigányokat a bűnjelekkel együtt, miközben buslakodva jegyezte meg a károsult gazda:

— Legalább már a pipám meg a dohányzacskóm adják vissza járásörmester ur, mert ha a pénzem oda veszett is, hadd pipázom ki magam a két napi böjtölés után!

Érthető okokból azonban ezt a kérését sem teljesíthették.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Ukránia.

II. A lengyel nemzeti uralom azt tekintette egyedüli céljának, hogy az ujonszerzett gazdag ukrán vidéket kipusztítsa, lakosait vallásukban pápistákká, nyelvükben pedig lengyelekké tegye. Ez a politika megteremtette a maga gyümölcsét: az ukránok 1590 táján megindítják függetlenségi harcaikat, a melyek épen olyan hosszúak és keservesek voltak, mint a milyenek a Bocskaitól II. Rákóczi Ferenczig nálunk lezajlott nem-

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15-20 korona

HARMONIKA

10-12 15-20 korona
finomabb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 kor. és
legfin. acél óraműszerkezettel

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen
Reményi Mihály-nál szerezhető be **Budapesten, Király utca 58. sz.**
Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

A Jeruzsálem és Jericho közötti uton, a merre most az angolok állnak.

zeti harczok. A jobbágysor Európai egyetlen államában sem volt olyan keserves, mint a lengyelek országaiban. Politikai jogot csak az élvezhetett, a ki katolikussá és lengyellé vált: így az ukránok rohamosan elvesztették egész nemesi és középosztályukat, a kurta nemesség pedig jobbágyságba süllyedt. A megmaradt töredék a Dnyeper zugói között szabad köztársaságot (Szics) alapított *kozákok* neve alatt, a mely afféle katonai szervezetű igazi demokrata állammá növekedett és az európai udvarokkal, mi nálunk pedig II. Rákóczi György erdélyi fejedelemmel valóságos politikai szövetségben is volt. Ettől az időtől fogva nevezi őket a magyar nyelv ukránoknak; XVII—XVIII. sz. diplomáciai írásainkban, földrajzi régi könyveinkben Gvadányin és Dugonicson át Jókaiig és Baksayig az ép nyelvérzék mindig csak Ukrániát, ukránt használ.

Akárcsak a mi Rákóczi Ferenczünk kuruczai a németet, nagyon sokszor verték meg az ukrán kozákok a lengyelt, — a minek éppen olyan gyönyörű költészeti maradványai vannak, mint a mi kuruczkorunknak — de a végén mégis csak a rövidebbet húzták. Az ukránok Rákóczi Ferencze, a híres *Chmelnicki Bogdán*, belefáradt a hosszas hadakozásba s inkább megadta magát a hitsorsos, szintén görögkeleti vallású muszkanak. A perejászlávi, 1654-ben vele kötött *szervződés* világosan kikötötte, hogy Ukrania társállam gyanánt csatlakozik a moszkovita államhoz. Azonban a muszka ezt a szerződést nem tartotta be. Az ukránokat leigázta, végképen jobbágyokká tette, nyelvük használatát iskolában és sajtóban megtiltotta, a világ előtt pedig őket *kisoroszoknak* játszotta ki. Persze a visszahatás sem maradt el: az ukránok egy része, a Dnyeper jobbpartja, ismét a lengyelhez állott, majd a törökhöz, svédhez. A harcz tovább folyt egészen 1770-ig, (Mazeppára mindegyikünk visszaemlékszik) mindaddig, a míg a csárizmus igazi megtestesítői, Nagy Péter és Katalin magát Lengyelországot is el nem nyelték. Az ukránok területe így 1772-ben az egykori lengyel rész öröksége fejében végképen muszka kézre jutott, kivéve Galicziát és Bukovinát, a mely monarchiánkhoz került. A szabadságharcz emléke azonban élénken élt tovább is a most már igazán demokratává tett ukránságban. A XVIII. század végén, egyszerre a mi Bessenyei-féle mozgalmainkkal megújul az ukrán irodalom, a melynek X—XVII. századi termékeit (Ihoréposz, Nesztor-krónika, Pravda Ruszka) a muszka persze a magáénak sajátította ki — és *Sevcsenko Tárászban* tüzes lelkű, Petőfi-vágású költő-prófétát is nyervén, politikai önállóságának visszaszerzését állandóan napirenden tartotta. Minthogy pedig efféle mozgalom a csárizmus országában lehetetlenné vált, az ukrán politika és kultúra irányítását az alkotmányos szabadságban élő oszt-rák-ukránok vették kezükbe. Lembergben közös erővel

olyan hatalmas kulturmunkát fejtettek ki 1870 óta, hogy most már van tekintélyes ukrán irodalom és művészet, ukrán tudományos és publicisztikai élet; a köznép pedig gazdaságilag és [politikailag szervezve és sokáig megtagadott anyanyelvén oktattva erős léptekkel lábál ki az analfabetizmusból.

A ruszofil galicziai ukránok és az oroszországi pánrusszok tanát tehát — hogy t. i. az ukrán nyelv csak dialektusa az orosznak, az ukrán nép pedig csak olyan része az oroszoknak, mint pl. a palóc a magyarnak — megczáfolta nemcsak a tudomány, hanem az élet is. Az éghajlat és talaj, származás és kultúra, politikai és életberendezkedés *természettudományi* föltételei ezer év előtt szakították már kettőbe az egykor kulturközösségben élt ukrán-muszka elemeket; nem csoda tehát, hogy ezek nyelvileg ma úgy viszonylanak egymáshoz, mint a szintén rokon csehek a horvátokhoz.

Az ukrán nyelvterületnek az a része, a melyből az új Ukrania fog alakulni, 850,000 négyzetkilométer nagyságú s a Tarnopol-Csernovicz vonaltól keletre a Don folyóig húzódik, déli határa a Fekete-tenger, éjszakon pedig a rokitnói mocsarak és Kurszk közötti vonal. Ez a vidék Európa leggazdagabb buza, szén- meg olajtermelő földje s 38 milliónyi lakost táplál. Az ukrán nép embertani vonásai: magas termet, barna bőr, sötét szem és haj, hosszúdad orr; néprajzi vonásai: élénk mozdulatok, nagy zenei hajlandóság, józan, komoly melázó, filozofálásra hajló, de azért nyílt, őszinte természet. Azaz csupa olyan vonás, a mely a lapos alföld szabadságot szerető, pásztorkodó és földműves népét jellemzi; ellentétben az oroszokkal, a melynek a fentiekkel párhuzamosan menő nemzeti vonásai [ím ezek: alacsony és közép-termet, világos szem és haj, tömpe orr, kiálló pofacsontok (a tatár és csud vér emléke!) nehéz taglejtés, zárkózottság, vakbuzgóság és kereskedői talentum. Az ukránságot erősen érintette a görögön kívül a nyugati kultúra is; sok intézménye német mintára alakult (czéhek) Kiebben az ukránok Pázmánya, *Mohila Péter* metropolita, éppen e nagy emberünkkel egyidőben egyetemet állít, a «kis iskolák» száma pedig ugyanekkor 3200 volt, a reformáció, különösen *unitárius* formájában, az egész ukránságot úgy elkapta, hogy a régi görög egyháznak a XVI. században alig maradt híve. A míg Európának minden népe átment először a vallási reformáción (XVI. sz.), majd a politikai megújuláson (XVIII. sz.), addig az orosz néplelek maiglan se ment át egyikén sem; fejlődésének még mindig középkori fokozatban senyved. Ezért olyan rettenetes a zürzavar és ropogás-recsegés, a melyet a változásoktól hirtelen meglepett muszka népben ma látunk. A néprajz bebizonyította, hogy erős államok csak ott alakulnak, a hol a földműves alaprétegre erős politikai érzékű nomád elem

ÖW SÁNDOR

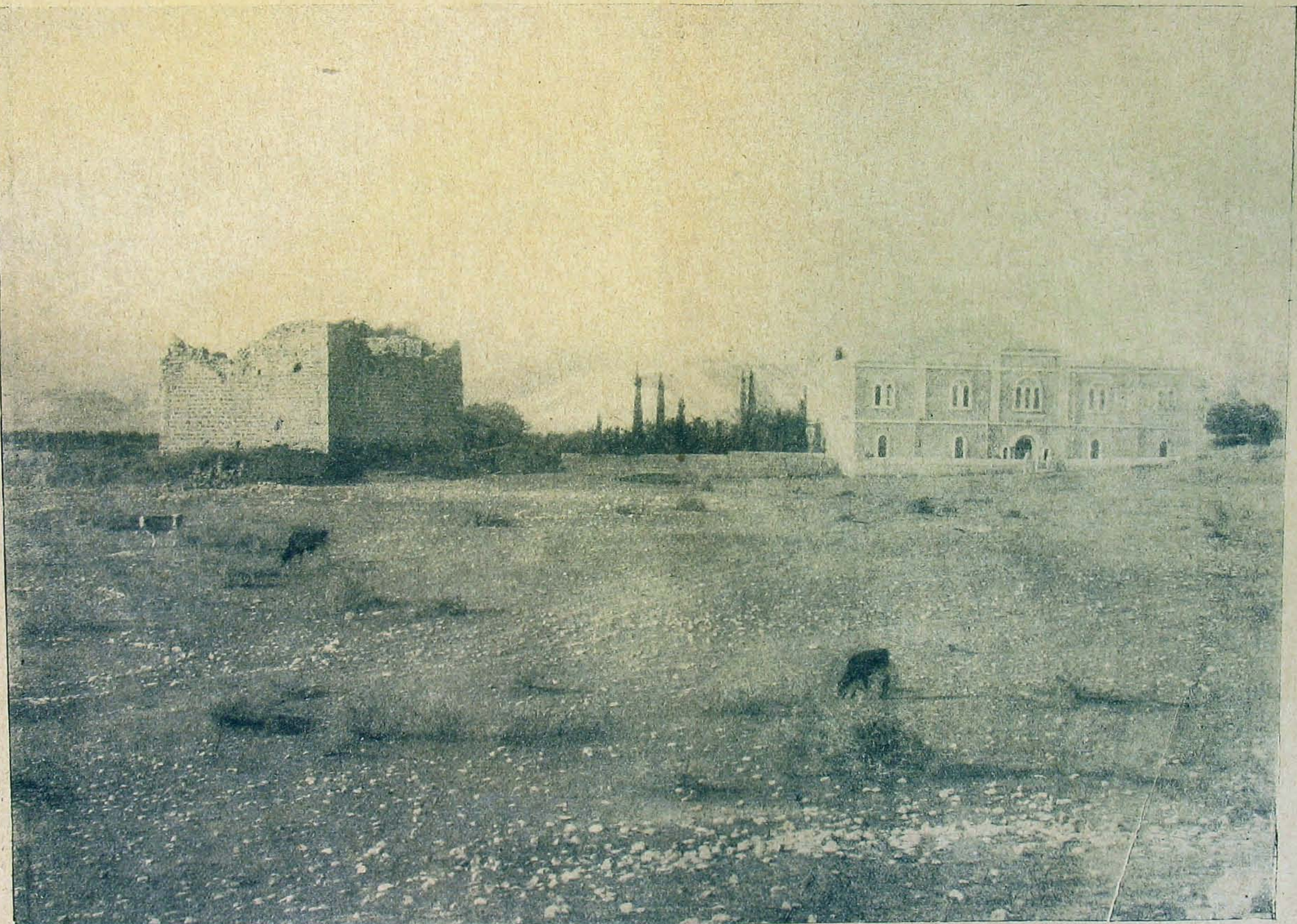
órák és ékszerész, Budapest, VIII. ker., József-körút 81. szám. — Saját házában.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg kam. száll.

Alap. 1892. Telefon 62—68.

A m. kir. államasutak, a m. kir. posta és távirada, ugyszintén a m. kir. testőrségnek szerződéses óraszállítója. Dús raktár a legdivatosabb briliáns és arany ékszerekben, ezüst alkalmi ajándékokban, ugyszintén mindenemű kitűnően járó pontosan szabályozott zseb-, fall-, álló- és utazó órákban. Saját nagyszabású műhelyében ékszerátalakítások és órajavítások jutányosan eszközöltetnek. A csendőrségnek kivételesen részletfizetési kedvezmény is nyújtatik. Rendkívül jutányos árak! Dús választék! Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen és bérmentve. Órákad írásbeli jótállás.

Jericho romjai.

kerül, bolgár-szláv, magyar-szláv, muszka-ukrán, aztek-toltek, mandsu-china, önmagában egyik elem sem ér semmit: hun, longobard, avar egyfelől, szláv, ukrán, toltek, chinai stb. másfelől a legjobb példák. A szabadságot anarchiának értelmező szláv természet csak erős zabola alatt állapodik meg: meglátjuk, mennyire fog ez érvényesülni új szomszédunkon, a szabad Ukrania modern polgárain a jövőben.

KÉPEINKHEZ.

A háborus Palesztinából.

A háború stratégiájának egyik legjelentősebb kiszámítottására mutat az a mélyreható tervezet, a melylyel az ántánt a világháborúba belekezdett. Képzeljünk el egy óriási nagy kört. Ennek a körvonalain állott az ántánt különféle nemzeteiből összetoborzott ellenség. A kör délkeleti részétől az északnyugati széléig nyuló egy széles vonalban pedig voltunk mi, az úgynevezett középponti szövetségesek, az ellenséges nemzetek millióitól körülvéve. A számítás az volt, hogy a miként ez a kör, mint egy hurok, habár lassan is, de biztosan, öszszébb-összébb szorul, akként fog elfogyni a mi kitaratásunk és győzelembe vetett reménységünk, mert a külvilágtól teljesen elzárva, nemcsak a menekülésre kivezető utat nem találhatunk, de megleszünk fosztva annak a lehetőségétől is, hogy a tápszereinkben okvetlenül beálló hiányt valahonnan pótolhassuk. Szóval a háború kezdetével el volt határozva ránk nézve a vég kezdete is.

A fentemlített ellenséges körnek, az ántánt véleménye szerint legeredményesebben támadható része volt a kisázsiai török birodalomban Sziria és Palesztina vidéke. Ugyanakkor tehát, mikor az angol-francia hadiflotta a Gallipoli félszigetet hosszantartó ostrom alá vette, megindult az Egyiptom felől támogatott angol hadsereg támadása Mezopotámia, Sziria, Arábia és Palesztina ellen is, de a siker, a melyet ezekkel a támadásokkal elértek, sehogysem felelt meg a számításnak. Gallipoli alól hónapokig tartó ostrom után menekülni kellett az ántánt seregeinek; Mezopotámiában szintén kudarcot vallottak, még pedig számottevő veszteség mellett és csak később sikerült ott valamelyes eredményt elérniök. De igen gyenge sikerrel harcoltak az ántánt seregek a szuezi csatorna mentén is, mert csak most, a háború negyedik évében tudtak Palesztinában annyira jutni, hogy a képeinken bemutatott Jeruzsálemet és Jerichot elfoglalhassák. A Török birodalom ellenállása tehát még nem volt olyan gyenge s oly könnyen megtörhető, a mint azt az ántánt hitte.

Ritkán és akkor is igen rövidke hírek jönnek most az

angol-török frontról. De éppen ezért remélhetjük, hogy az ellenséges hadsereg említett eredménye is csak átmeneti eredmény lesz és nemsokára ki kell vonulniok a Szent földnek erről a részéről is.

HIREK.

Családi öröm a királyi házban. Márczius 10-én a kora délutáni órákban Budapesten, valamint az ország összes helyőrségeiben megdördültek az ágyúk, százegy üdvlövással hirdelve, hogy Ő Felsége a Királynénknak fia született. Az ujszülött főherczeg, valamint felséges anyja egészségesek. A keresztelő márczius 12-én volt Badenben és az ujszülött főherczeg a Károly, Lajos, Mária, Ferencz, József nevet kapta. A keresztszülők a bajor király és királyné voltak, kiket Frigyes főherczeg és Izabella főherczeg Ő Fenségeik képviseltek. Az ujszülött főherczeg ötödik gyermeke az uralkodó párnak. Az első Ferencz József Ottó trónörökös (6 éves), a második Adél főherczegnő (4 éves), a harmadik Róbert főherczeg (3 éves) és a negyedik Félix főherczeg (2 éves).

Rangosztályba nem sorolt havidijasok arczképes vasuti igazolványa. Az 1918. évi február 8-án kelt 289,955/16—1917. számú honvédelmi miniszteri rendelet szerint kérdés merült fel az iránt, hogy a m. kir. csendőrség rangosztályba nem sorolt havidijasainak a polgári ruhában való utazhatáshoz szükséges kedvezményes vasutjegy váltására jogosító arczképes igazolványra van-e igénye? E kérdésben a honvédelmi miniszter ur akként döntött, hogy bár az 1912. évi 42. számú «Rendeleti Közlöny»-ben közzétett «Szabályzat»-nak az 1915. évi «Rendeleti Közlöny»-ben foglalt 240,526/8—1915. számú körrendelettel helyesbített a) pontja értelmében, a szóban levő egyéneknek polgári ruhában való utazásra jogosító igazolványra fennálló igényjogosultsága nem is vitatható, mégis a csendőrség különleges szolgálati viszonyaira való tekintettel elrendelte, hogy közbiztonsági szolgálatot teljesítő, tehát a különféle népelemekkel állandóan érintkezésben levő s azokkal szemben, szükség esetén szolgáltilag bármikor fellépni hivatott csendőr járőrmesterek részére, az igazolvány kiállítása, csupán a Szolgálati Szabályzat I. Rész 280 pontjának 1. bekezdésében meghatározott esetekben engedhető meg. Ellenben a csendőrtörzsőrmenterek, valamint a nem kifejezetten közbiztonsági szolgálatot teljesítő csendőr járőrmestereknek az arczképes vasuti igazolvány kiállítására való igénye, korlátozás alá nem esik.

Hadifogságból visszaszökött csendőrök jutalma. Az ellenséges hadifogságból visszaszökött katonai egyének részére a 206,631/1—1915. számú honvédelmi miniszteri rendelettel megállapított 50 K jutalomdíj ked-

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és disztárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

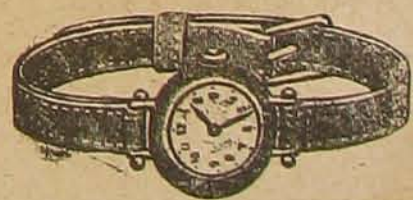
182. sz.

Iparművészeti ujdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvarl. szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

vezménye, a honvédelmi miniszter urnak február 23-án kelt rendelete szerint, az ellenséges hadifogságból visszazökött csendőrökre is kiterjesztetett.

A nyári időszámítás. A «Budapesti Közlöny»-nek márczius 8-iki számában megjelent kormányrendelet szerint, április 1-én a nyári időszámítás ismét életbe lép és szeptember 29-ig tart. Az új időszámítás április 1-én hajnali 2 órakor kezdődik, a mely ehhez képest már három óraként jelölendő meg és szeptember 29-én az új időszámításban kifejezett hajnali három órakor ér véget. E szerint szeptember 29-én a hajnali 2 óra megjelölés kétszer fordul elő. Az elsőt, mely az új időszámítás két órájának fog megfelelni, 2 A-val, a másodikat pedig, a mely a jelenleg érvényes időszámítás két órájának fog megfelelni, 2 B-vel kell megjelölni.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az orosz békeszerződés hatása. A békeszerződés harmadik szakasza alapján kilépnek az orosz államkötelékből Lengyelország, Litvánia és Kurland, a melyek sorsukat Magyarországgal, Németországgal és Ausztriával egyetértőleg fogják rendezni. Kongresszusi Lengyelország 113,820 négyzetkilométer, lakosainak száma pedig, Szuvalki tartományt is beleszámítva 13 millió 500 ezer. Litvánia alatt általában Kovno, Vilna és Grodno tartományokat szokás érteni. Néha hozzá számítják Minsk, Mohilew és Wittebsk tartományokat is. A három előbbinek terjedelme együttesen 121 ezer 840 négyzetkilométer, lakosainak száma pedig 5 millió 806 ezer. Kurland 27 ezer 286 négyzetkilométer, 798 ezer 300 főnyi lakossággal. A békeszerződés 6-ik pontja alapján Oroszország kiüríti Ukrajnát, Esztlandot, Livlandot és Finnországot. Ukrajna és Finnország független államokká váltak, míg Esztlandot és Livlandot Németország tartja majd megszállva, a míg megfelelő berendezkedések kellőleg biztosítják az állami rendet. Ukrajnának Oroszország felé határai még nem ismeretesek. Annyi nyilvánvaló, hogy az új államhoz tartoznak majd Kiev, Poltava, Csernigov, Carkov, Volhynia és Podolia kormányzóságok és Lengyelországból a cholmi terület. Ezen felül Ukrajnához számítják egész Dél-Oroszországot, Cherezont, Tauriát, Jekaterinoszlavot, a Don vidékét, Kubant és Staveropolt. Szűkebb értelemben véve Ukrajna területe 620,947 négyzetkilométer, 34.965,000 főnyi lakossággal. Finnország területe 373,600 négyzetkilométer, lakosságának száma 3 millió 241 ezer. Esztland 20 ezer 248 négyzetkm., lakossága 507 ezer főnyi. Livland területe 47 ezer 30 négyzetkm., lakossága 1 millió 744 ezer. A negyedik szakasz Ardahanról és Karsról is intézkedik. Mindkét terület Kars kormányzósághoz tartozik. Ardahan terjedelme 5491 négyzetkm., lakossága 43,643. Az egész karsi kormányzóság területe 18,749 négyzetkm., 396,000 lakossal, a miből Kars erősségre 24,000 ezer lakos esik. Batum kerület 6976 négyzetkilométer, lakossága 183,000 főnyi. E szerint tehát Oroszország területe a békeszerződés aláírásával összesen egy millió 350,496 négyzetkilométerrel csökkent, míg lakosságban 61 millió 141,100 főnyi a vesztesége.

A gazdasági gépészek és fűtők felmentése. A honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki az ekegépeknél alkalma-

zott és meghatározott időre felmentett gépészi személyzet bizonytalan időre felmentése, az okvetlen szükséges gépészi személyzet biztosítása és a felmentés körüli visszaélések megszüntetése dolgában és elrendelte az ország egész területén lévő gőz- és motorekégek és személyzetük összeírását, nyilvántartásba-vételét, továbbá az időközönként úgy a gépek üzemekívül helyezése és helyválttatása, azonkívül a személyzet körébe eső változások állandó nyilvántartását és ellenőrzését. A főváros területén ezt a munkát a kerületi előljáróságok végzik. Minden üzemben lévő gőz- és motoreke tulajdonosa az illető kerületi előljáróságnál saját érdekében márczius 9-ig jelentkezni tartozott.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

48. Hadifogságból megszökött, kicserélt, vagy a szerb, illetve montenegrói hadifogságból felszabadított önként továbbszolgáló altiszteknek zsold, készütségi pótdíj és napi 26 fill. átvonulási szálláspénz lesz odaitélve, a miből a hadifogságban esetleg felvett pénzbeli illetmények összege levonásba hozatik. (82,145/6—1918. sz. H. M. r.)

K. M. Orczyfalva. 1. Nem. 2. Tudtunkkal semmi.

Sz. J. örm. Hsztpál. 1. és 2. A mennyiben a család természetbeni lakásban nincs elhelyezve, a 2. bérosztály szerinti lakbér és butorbérből álló szálláspénz jár. Folytatólagos eltartási illeték czimén a feleség részére havi 30 K, minden 8. évét be nem töltött gyermek után havi 12 K, és anyagjárandósági általány czimén havi 6 K. Mindkét illeték havonta előre az állományilletékes szárnyparancsnokság által fizetendő. 3. Nincs igénye.

Öreg csendőr. 1. Nem közölhető. 2. Meg nem határozható; türelem.

J. L. ny. csend. örm. 1. A csendőrség legénységi egyénei részére megállapított rendfokozati jeleket csak a tényleges szolgálatot teljesítő hivatásos csendőrök viselhetik. Mivel pedig Ön mint népfölkelő teljesít csendőrségi szolgálatot, a népfölkelők számára előírt rendfokozati jel illeti meg. 2. Mint nyugdíjasnak hadisegélyre igénye nincs.

Birói I. 1. és 2. Nem.

P. P. Edelény. Nem közölhető.

Kolozsvári alörmester. 1. Nincs tervbe véve. 2. Nem lehet. 3. Azonnal.

1881. M. J. A feleség az állást külön engedély nélkül is elfoglalhatja, azonban ez a körülmény a férjnek helyhezköttőségét nem vonja maga után.

Vitatkozók. A legutóbbi népszámlálás szerint a lakosság száma: 880,371; jelenlegi lélekszáma: 1.031,256.

N. F. népf. szkv. Önt illeti meg.

Tartalékos szakaszvezető. Szolgálati uton kérje.

Szilágy alörm. A korlátlan kimaradási engedély a község területéről való eltávozásra nem jogosítja fel.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-
sebben adományozni méltóztatott:

*a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidiszitménnyel
és a kardokat:*

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elisme-
réseül:

Csederla Dezső, egy cs. és kir. táborigaznagynak, az V. sz. csendőrkerület állományába tartozó csendőrfőhadnagynak;

az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálati elismeréseül:

Jánosi Rezső járásörmesternek a VI. számú csendőr-
kerületben;

*a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem
szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálati elismeréseül:

Takács István alörmesternek a II.,
Fazekas József alörmesternek a III.,
Nagy János VIII. alörmesternek a IV.,
Mészáros János és
Löcskei László alörmestereknek a VIII. sz. csendőr-
kerületben;

különleges alkalmazásban teljesített különösen köte-
lességű szolgálataik elismeréseül:

Dér János vásárhelyi András alörmestereknek a
III., Mészár Mihály alörmesternek a IV., Bunta Mi-
hály alörmesternek a VIII. sz. csendőrkerületben;

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálati elismeréseül:

Bota Gábor alörmesternek a II., Pflock János al-
örmesternek a VII., Gulyás Sándor alörmesternek a
VIII. számú csendőrkerületben;

különleges alkalmazásban teljesített különösen köte-
lességű szolgálataik elismeréseül:

Turjanin János, Bacsa Gyula, Csenár József, Kovács
Sámuel, Mutter Elek, Szöllösi András alörmestereknek,
a IV., Hermann Rezső, Frits József alörmestereknek
az V. számú csendőrkerületben.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-
sebben

elrendelni méltóztatott

Mayer József, IV. sz. csendőrkerületbeli őrnagynak,
a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint
«csapatszolgálatra nem alkalmas, helyi (irodai) szolgál-
latra alkalmas»-nak, a nyugállományba való helyezését.

A nyugállományba helyezés napja: 1918. évi már-
cius hó 1-e.

Választott lakhelye: Kolozsvár.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre fel-
hatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elis-
meréseül:

a 2. osztályú ezüst vitézségi érem:

Barta Miklós alörmesternek az I. számú csendőr-
kerületben;

a koronás érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű
szolgálati elismeréseül:

Magyar György alörmesternek a II., Jeszenszky
Ödön 1. oszt. örmesternek és Szula Imre alörmesternek
a IV., Tihanyi József 1. oszt. örmesternek, Galeta Al-
bert 2. oszt. örmesternek, Ujvári István, Andris Izidór
és Zedermann Imre alörmestereknek az V., Herke
József járásörmesternek a VI. számú csendőrkerületben.

Ideiglenes nyugállományba helyezettett:

1918. évi márczius hó 1-ével:

Magyarosi Imre, I. számú csendőrkerületbeli járás-
örmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-
kant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkal-
matlan.»

Választott lakhelye: Dész.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☐☐☐ Telefon 153-44. szám. ☐☐☐

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékb-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.

Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Lőrincz István, VII. számú csendőrkerületbeli járás-
őrmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján,
mint «jelenleg szolgálatképtelen» egy év tartamára.

Választott lakhelye: Lőcse.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

edvei Illés Béla III. számú csendőrkerületbeli őrnagy,
a VI. magyar hadikölcsön jegyzése körül kifejtett kü-
nösen buzgó tevékenységeért;

Barssy Gusztáv III. számú csendőrkerületbeli őrnagy,
szintén a VI. magyar hadikölcsön jegyzése körül ki-
fejtett különösen buzgó tevékenységeért, a m. kir. hon-
védelmi miniszter úr rendeletére, a III. számú csendőr-
kerületi parancsnokság által dicsérő elismerésben része-
sítettett;

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Baksai József 2. oszt. őrmester, úgy a közbiztonság,
mint az irodai szolgálat terén kifejtett ügybuzgó és
eredményes tevékenységeért;

Dénes József 1. oszt. őrmester, a VI. magyar hadi-
kölcsönjegyzések sikere érdekében kifejtett kiváló tevé-
kenysége és előjáróinak ezirányu hathatós támogatá-
sáért;

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Pallagi János 2. oszt. őrmester, úgy a közbiztonsági
szolgálat, mint a háború érdekében kifejtett, igen buzgó,
fáradhatatlan és igen eredményes tevékenységeért;

Szabó József II. 2. o. őrmester, egy betöréses lopás
tetteseinek igen észszerűen és nagy utánjárással vezetett
nyomozás során történt kiderítése és elfogásáért;

Cziegler László 1. oszt. őrmester és Benke Ferencz
alőrmester, a közbiztonsági szolgálat terén az 1917. év
folyamán, de különösen katonaszökevények elfogása
körüli kifejtett buzgó, fáradhatatlan és eredményes tevé-
kenységükért;

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Erdei György járásőrmester és Ruzs Teofil alőrmester;
egy fegyveres katonaszökevényekből alakult rablóbanda
tagjainak 14 napot meghaladó szakadatlan nyomozás
után történt kiderítése és azoknak, valamint 38 egyén-
nek a véderő ellen elkövetett bűntett miatti elfogása és
a bűnfelek hízosításáért;

Horváth Mihály járásőrmester, Bende János, Szalai
Sándor II. 2. osztályú őrmesterek, Horváth Ferencz,
Pintye Ferencz és Berényi János alőrmesterek, egy
kőborziganýokból alakult bűnszövetkezet tagjainak
238 órán át folytatott fáradságos, kitartó és ügyes
nyomozás utáni kiderítése és elfogásáért;

a cs. és kir. 7. hadsereg-parancsnokság által:

Dolniczky Sámuel IV. számú csendőrkerületbeli al-
őrmester, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása
és kötelességű szolgálataiért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Császár János alőrmester, a közbiztonsági szolgálat-
ban kifejtett buzgó és eredményes tevékenysége és pél-
dás magaviseletéért;

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság
által: Pöce Ferencz alőrmester, a közbiztonsági szolgálat
terén az 1917. év folyamán, de különösen katonaszöke-
vények elfogása körül kifejtett buzgó, fáradhatatlan és
eredményes tevékenységeért.

Előléptek:

1. oszt. őrmesterré:

1918. évi február hó 1-ével:

Tillik János, 2. oszt. őrmester, az V.,

2. oszt. őrmesterré:

1918. évi márczius hó 1-ével:

Bakon Ferencz alőrmester, a VI.,

alőrmesterré:

1916. évi október hó 4-ével:

Glasel Benjamin csendőr, az V. sz. csendőrkerületben.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet
varrógépet, karbid-lámpát asztalra,
karbid-gummikat és felszereléseket az
egész ország csendőrségének. Ellsmerő
leveleim ezerszámra vannak. — Pontos czim:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan
erős hangu, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari
hangu 4 igaz váltóval 20 K. Erős aczél hangnak
18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, há-
romsorosak, gramatikus hangnak is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangu beszélőgép 40 K,
nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszebb
hanglemezek az összes dalok, zenék, operák,
tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig.
Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Tavaszi szükségletét igyekezzék beszerezni, míg van árú!